

وفاقی که نه معنایی خواهد داشت نه فایده‌ای

حمزه نوذری

جامعه‌شناس و استاد دانشگاه

یک رابطه اجتماعی می‌تواند مبتنی بر توافق باشد؛ یعنی اینکه ممکن است در یک رابطه اجتماعی، وفاقی بین طرفین بر سر موضوعاتی شکل بگیرد. گاهی این توافق و وفاقی، ابزاری است؛ به این معنا که توافق وسیله‌ای است برای رسیدن به اهداف و مقاصد دیگر. گاهی نیز دستیابی به وفاق خود هدف تلقی می‌شود. در هر صورت این موضوع متضمن آن است که طرفین قول و قرارهایی در مورد رفتار و عملکرد آینده‌شان به خودشان و به دیگران بدهند. در چنین وضعیتی هر طرف انتظار دارد طرف دیگر رفتار و عمل خود را مبتنی بر توافق آن‌گونه که او می‌فهمد استوار کند. توقع از وفاداری طرف دیگر بر اساس موضوعات مورد توافق امری مقبول و مشروع است. طرفین باید سهم خود را مبتنی بر توافق انجام دهند. به زبان حقوقی و اخلاقی، پایبندی به توافق اعلام‌شده، یک وظیفه تلقی می‌شود. این توافق ممکن است موقتی باشد یا به قول ماکس وبر، جامعه‌شناس معروف آلمانی، از درجاتی از تداوم برخوردار باشد؛ یعنی احتمال تکرار رفتار مبتنی بر توافق مورد انتظار است. ماکس وبر معتقد است توافق در یک رابطه اجتماعی مبتنی بر معنا و تفسیر ذهنی افراد است. معنای ذهنی، اساس رابطه اجتماعی مبتنی بر توافق را شکل می‌دهد. اما اگر یکی از طرفین موضوعات توافق‌شده را اجرائی نکند یا طرف دیگر این‌گونه تلقی کند که فقط بخش کوچکی از مسائل و موضوعات اجرا شده، وفاق ابتدا در ذهن مورد پرسش قرار می‌گیرد و در گام‌های بعدی ممکن است حق خود بداند که از توافق خارج شود. البته همیشه خروج از توافق تنها گزینه نیست؛ گاهی برخی افراد حتی در صورتی که طرف دیگر به تعهدات خود پایبند نباشد، وفادار می‌مانند. گاهی نیز برای برخی، اعتراض گزینه مناسبی در مواجهه با عدم اجرای توافق است.

۳۳
ادامه در
صفحه
۱۰

یک قاب تجربه

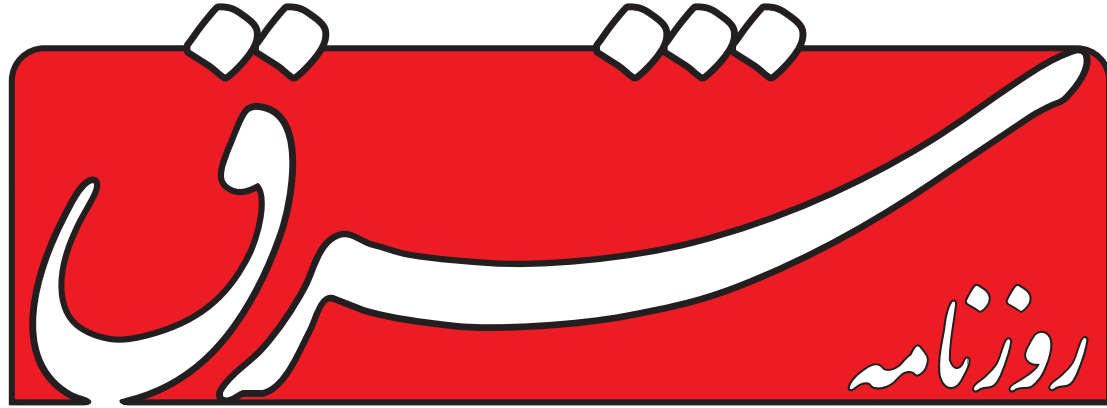
آموزش و پرورش؛ یک تجربه جهانی، یک مسئله ملی

جلیل سازگارنژاد

پس از پایان جنگ جهانی دوم و ویرانی‌های به‌جامانده از دو جنگ گسترده که بسیاری از زیرساخت‌های عمرانی و اقتصادی کشورهای درگیر را نابود کرده بود، به ابتکار چند کشور اروپایی صندوقی برای کمک مالی به بازسازی زیربنای تخریب‌شده تأسیس شد و متناسب با میزان خسارت‌های واردشده به هر کشور و مشارکت آنها در جنگ، بودجه‌ای تعیین و تخصیص داده شد. در این میان، کشورهای اسکانديناوی شامل دانمارک، نروژ، سوئد و فنلاند تصمیم گرفتند کمک‌های دریافتی را عمدتاً صرف توسعه آموزش و فرهنگ کنند و همدارهای مکرر مسئولان صندوق مذکور برای هزینه‌کرد بودجه اختصاص یافته به امور زیربنایی را نایده گرفته و اعلام کردند از دیدگاه آنها زیربنایی‌ترین نهاد کشور، آموزش و پرورش است. این تصمیم مهم در حالی اتخاذ شد که ساکنان کشورهای اسکانديناوی را عموماً وایکینگ‌ها تشکیل می‌دادند که در گذشته به جنگاوری شهرت داشته و برای تأمین منابع مالی خود به کشورها و سرزمین‌های دیگر لشکرکشی کرده و با غارت منابع و ثروت آنها گذران زندگی می‌کردند. کشورهای مذکور به این تصمیم استراتژیک، یکبارہ مسیر توسعه خود را تغییر داده و با اهتمام به سامان بخشی و در اولویت قرار دادن آموزش و فرهنگ، در طول کمتر از نیم‌قرن با رویکردی جدید و دگرگون شده به کشورهای تبدیل شدند که امروز از بالاترین شاخص رفاه، امنیت و پایبندی به قانون و مقررات و رعایت حقوق شهروندی و کمترین جرم و جنایت و تخلفات فردی و اجتماعی برخوردار شده‌اند تا تجربه‌ای کاملاً موفق را فروری کشورهای دیگر قرار دهند. آموزش در کشورهای اسکانديناوی به صورت کاملاً رایگان، توسعه‌محور، تجربه‌محور و مولد علم و فناوری، با تأکید بر علوم کاربردی، مبتنی بر ابتکار و خلاقیت، یادگیری مشارکتی (غیرمستقیم)، مهارت‌گرا (آموزش مهارت‌های زندگی مشتتمل بر احترام به قانون، رعایت حقوق دیگران...

۳۳
ادامه در
صفحه
۸

روزنامه

دوشنبه ۷ آبان ۱۴۰۳
۲۴ ربیع‌الثانی ۱۴۴۶
۲۸ اکتبر ۲۰۲۴
سال بیست و یکم
شماره ۴۹۶۰
۲۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

علیرضا چپیزی، رئیس هیئت‌مدیره انجمن تجهیزات پزشکی از سیاست‌گذاری‌هایی می‌گوید که گاهی به قیمت جان بیماران تمام می‌شود

بیراهه اقتصاد سلامت

۴

در «شرق» امروز می‌خوانید: جابه‌جایی پایتخت یا نجات تهران؟ • سرپرست مرکز توسعه تجارت الکترونیکی وزارت صمت: برای فروش موبایل برنامه جدیدی داریم

برگزیده‌ها

هشدار مسکو درباره کمک غرب به اوکراین در حمله به عمق روسیه

تهدید پوتین

در صحن شورای شهر تهران ساخت‌وسازهای غیرقانونی دانشگاه تهران بررسی شد

برج‌های سه‌قلوی دانشگاه تهران زیر ذره‌بین شورا

نگاهی به عملکرد تلویزیون و شبکه نمایش خانگی در سال‌های اخیر از نظر سرگرمی‌سازی

رقابتی در میان است؟

بیانیه صریح ۸۱ چهره فرهنگی و هنری

سه جزیره، ایرانی بوده و خواهد بود

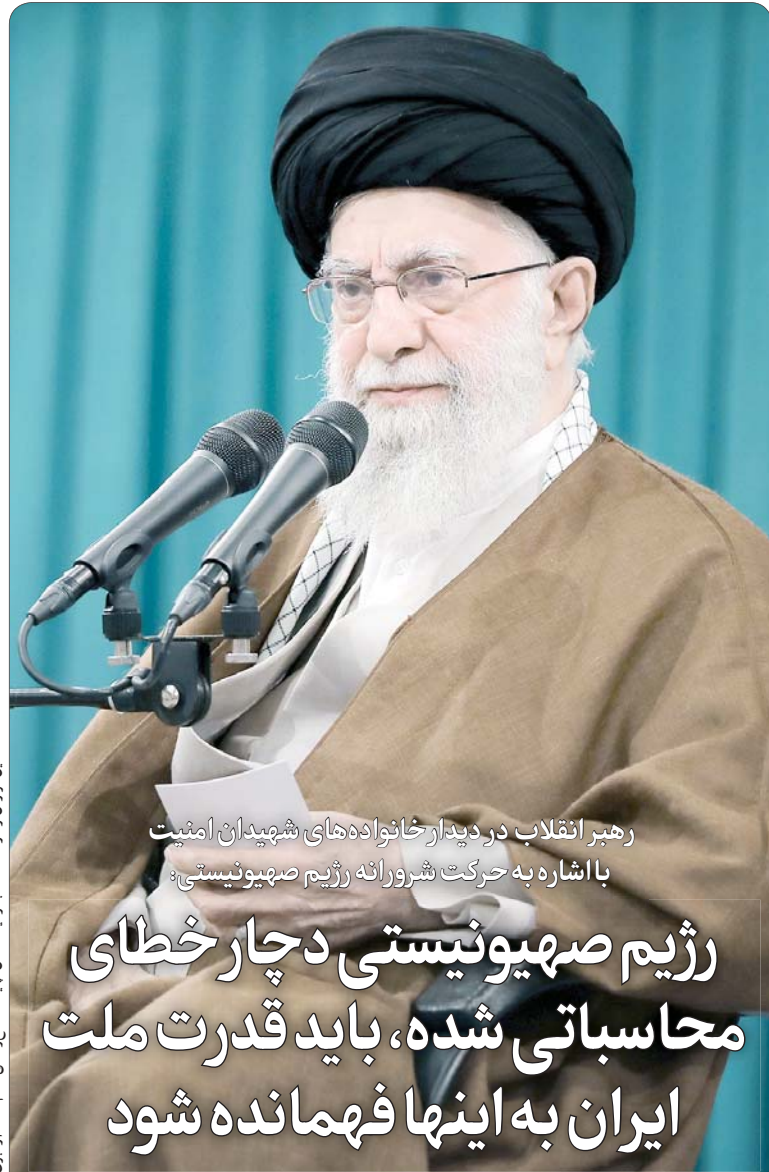
نجیب یا شارلاتان؛ نظر شما چیست آقای تاج؟

نگاه

برداشت آب در مرودشت را

متوقف کنید

یادداشتی از مهدی زارع

رهبر انقلاب در دیدار خانواده‌های شهیدان امنیت با اشاره به حرکت شورانگه رژیم صهیونیستی:

رژیم صهیونیستی دچار خطای محاسباتی شده، باید قدرت ملت ایران به اینها فهمانده شود

این گزارش را در صفحه ۲ بخوانید. عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری

«شرق» در گفت‌وگو با کارشناسان بررسی کرد؛ آیا بعد از دفاع جانانه ایران و شکست حمله صهیونیست‌ها، می‌توان به پایان تنش‌ها اندیشید؟

گفتمان پسا اقتدار

محمدعلی وکیلی؛ تا جنایت‌های اسرائیل پایان نگیرد، صلح معنایی ندارد
مجید رضاییان؛ اقتدار خود را نشان دادیم، حالا وقت صلح است

شرق: بیش از یک سال است که آتش جنگ در غزه زبانه می‌کشد و این روزها جنوب لبنان را هم درنوردیده است. ایران هم که در تمام یک سال گذشته پای ثابت یافتن راهکار دیپلماتیک برای پایان جنگ بوده وارد تنش جدی با اسرائیل شده و در دفاع از حق مشروع پاسخ به حملات اسرائیل عملیات وعده صادق ۲ و ۱ را انجام داده و نشان داده تمامیت ارضی، امنیت ملی و اعتبار کشور، خط قرمزی است که هرگز با آن ماماشات نخواهد شد. اما سؤالات مهم این است: آیا می‌توان پایانی برای این تنش‌ها متصور بود؟ آیا زبان صلح کارساز خواهد شد؟ طرح آتش‌بسی که با ترورهای مکرر

تأثیر انتخابات آمریکا بر آینده دولت پزشکیان در گفت‌وگو با کارشناسان

دوراهی تهران در ۵ نوامبر

صفحه ۳

یادداشت

تذکر جدی درباره قوم‌گرایی در شمال غرب کشور

احسان هوشمند

برای استمرار فعالیت غیر قانونی مهیا کنند. امروز دیگر شاهد چنین ندهای وحدت‌ستیز و قوم‌گرایی نبودیم. همچنین اگر در بزرگ‌ترین پرونده فساد تاریخ آذربایجان غربی و کل کشور (به جز تهران) یعنی پرونده شهردار سابق، عمیق‌تر

بررسی می‌شد که بخشی از منابع این فساد به کدام اشخاص و جریان‌ها و بنگاه‌ها پرداخت شده، شاید امروز این جریان چنین بی‌پروا و وحدت‌ملی را هدف قرار نمی‌داد. ۳- در واکنش به این رویداد، گروهی از افراطی‌های قوم‌گرای کرد نیز به مقابله برخاسته‌اند. اما نه از منظر منافع ملی و انسجام ملی بلکه از آن سبوی بام به تشدید تعارض در این‌باره مشغول شده و به این ترتیب به دوگانه‌سازی و قطب‌بندی هم‌وطنان در استان مشغول شده‌اند. این رویکرد هم به جز تشدید مسائل استان دستاورد دیگری ندارد. گروهی در برابر تروریسم و برخی اقدامات مسلحانه سکوت و گاه همراهی نشان داده و البته در این شرایط هم در حال بهره‌برداری از آب گل‌آلود هستند. دواي درد افراط‌گری قومی، نمی‌تواند نوع دیگری از قوم‌گرایی باشد.

۴- این واقعیت که گروهی از هم‌وطنان در استان آذربایجان غربی از دیگر نقاط به استان مهاجرت کرده‌اند، نشانگر مختصات تمدنی و تاریخی و اجتماعی ایران زمین است. جابه‌جایی جمعیت بخشی از ویژگی تاریخی یک کشور چند هزار ساله است. این ویژگی به در هم‌تنیدگی عمیق ایرانیان منجر شده است. اگر ایل قروه‌پایق به احتمال زیاد از قفقاز به منطقه نقده وارد شده‌اند. اگر گروه زیادی از مردم به دلیل همین جابه‌جایی‌ها زبان‌شان تغییر کرده یا برخی از ایلات کرد و لک و چاردولی و یارسان و کره سنی... هم از درون فلات ایران و نیز گاه از عثمانی سابق به درون ایران مهاجرت کرده‌اند، اما همه این مردمان شریف مانند همیشه بخشی از ملت بزرگ ایران هستند و نمی‌توان به‌عنوان مهاجر آنان را از حقوق شهروندی خود محروم کرد. اما تأکید چندباره افراطی‌های قوم‌گرا به دیگر هم‌وطنان به‌عنوان مهاجر نه برای بیان واقعیت اجتماعی بلکه نشانگر رویکرد افراطی آنان است تا گروهی از ایرانیان را از حقوق اساسی خود محروم کنند. این گروه خود بر شاخ نشسته و مشغول بن بردن است.

۵- قوم‌گرایی به‌عنوان یک پدیده مخرب، محصول بی‌تدبیری‌های گذشته است. اشاعه قوم‌گرایی کسان‌میلی و انسجام ملی و همزیستی و در هم‌تنیدگی ایرانیان را تهدید می‌کند.

۳۳
ادامه در
صفحه
۱۰

درحالی‌که فرایند انتخاب استانداران در حال طی کردن آخرین مراحل خود است، سخنان یکی از نمایندگان سابق آذربایجان غربی در مجلس در رد پیشنهاد فراسکون استانی نمایندگان مجلس در معرفی نامزد استانداری موجب جنجال و واکنش گسترده‌ای شد. این نماینده سابق در سخنانی برخی از ادعاهای گروه‌های تجزیه‌طلب خارج از کشور را تکرار کرد و مردم‌گردد را مهاجران به آذربایجان غربی عنوان کرد و گفت که استاندار نباید از مهاجران انتخاب شود. این نخستین بار نیست که گروهی از وابستگان به جریان‌های سیاسی چنین ادعاهای مغایر با همبستگی ملی و غیرقابل قبولی را در محافل عمومی بیان می‌کنند. ۱- ایران ملکش مشاع همه ایرانیان است و هر ایرانی در هر جایی از سرزمین بزرگ ایران، می‌تواند و حق دارد در هر مسئولیت و پستی که شایستگی آن را دارد، به کار مشغول شود. حتی اگر در محلی غیر از محل زندگی خود یا استان و شهرستان خود باشد. چنین ادبانی بیش از این در کشور همسایه غربی ایران رواج داشت و به دلیل فعالیت برخی جریان‌های سیاسی در سال‌های اخیر به درون ایران وارد شده و به نوعی به دوقطبی‌سازی ایرانیان و رودرو قرار دادن ملت ایران و تفکیک ایرانیان مشغول است. تفسیری این دیدگاه به دیگر نقاط کشور چالش‌های بزرگی برای کشور ایجاد می‌کند. مشخص نیست چرا مسئولان استانی و مسئولان کشور در برابر فعالیت‌های نفرت‌پراکن جریان‌های افراطی قوم‌گرا سکوت پیشه کرده‌اند. این نخستین باری نیست که در محافل رسانه‌ای و سیاسی شمال غرب کشور چنین ادعای‌های ضد تاریخی و مخالف انسجام و وفاق ملی مطرح می‌شود و در عمل نیز موجب تضعیف حضور گروهی از هم‌وطنان شده است اما تاکنون در برابر آن اقدام مشهود و مسئولانه‌ای صورت نگرفته است؟

۲- شواهد موجود نشان می‌دهد گذشته از فعالیت‌های پان‌ترکیستی وارداتی از کشورهای همسایه و همراهی برخی از عوامل با این جریان، در دهه گذشته عامل فساد نیز در تشدید فعالیت‌های این گروه مخرب افراطی و قوم‌گرا مؤثر بوده است. اگر دستگاه‌های مسئول درباره ابعاد فساد در سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۶ در استان آذربایجان غربی حوال فروش حق سوخت روستائیان مرزن‌نشین به ارزش میلیاردها تومان قدری تأمل می‌کردند و از این پرونده رمزگشایی صورت می‌گرفت و مشخص می‌شد از این منافع میلیاردری و سرشار که به صورت غیرقانونی غصب شد، درحالی‌که که حق روستائیان مرزن‌نشین بود، بخشی به برخی گروه‌ها پرداخت شده تا با سروصدا پوشش مناسبی

پویش فکری توسعه، کتاب شرق و خانه اندیشمندان علوم انسانی بر گزار میکند

مراسم رونمایی از کتاب‌های

«روایت فرهنگ» و «روایت داریوش»

رونمایی از کتاب:

رونمایی از کتاب:

«روایت فرهنگ رجایی از مسئله توسعه در ایران»

«روایت داریوش آشوری از مسئله توسعه در ایران»

سخنراناتن پنل اول:

مختار نوری (نویسنده کتاب)

فرهنگ رجایی

قدرت احمدیان

سخنراناتن پنل دوم:

مختار نوری (نویسنده کتاب)

حسینعلی نوذری

محسن رنایی

چهارشنبه نهم آبان ماه ۱۴۰۳ ساعت ۱۶ تا ۱۸

مکان: خیابان نجات الهی، جنب خیابان ورشو، خانه اندیشمندان علوم انسانی، سالن فردوسی

